Lieta Nr. C31345216
Lietas arhīva Nr. C-0748-17/18

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2017.gada 6.martā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese I.Zelmene, Baložu ielā 14, Rīgā, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un noskaidroja

Aprakstošā daļa

2016.gada 14.decembrī /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) vērsās tiesā ar maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna uzturam.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu un 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37. "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūgusi tiesu piedzīt no /pers. B/ valsts noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru 111 *euro* mēnesī meitas /pers. D/ uzturam par labu /pers. A/, sākot no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /pers. A/ ar Rīgas bāriņtiesas 2016.gada 21.septembra lēmumu Nr.1-6/2118 iecelta par aizbildni mazmeitai /pers. D/. /pers. A/ ir /pers. D/ mātes /pers. E/ māte. Ar Rīgas bāriņtiesas 2016.gada 10.maija lēmumu Nr.1-6/985 administratīvajā lietā Nr.3-5/48-2016 nolemts atņemt /pers. D/ aprūpes tiesības /pers. E/. Ar Rīgas bāriņtiesas 2016.gada 21.septembra lēmumu Nr.1-6/2117 administratīvajā lietā Nr.3-5/48-2016 nolemts atņemt /pers. D/ aprūpes tiesības /pers. B/. Atbildētājs līdzekļus meitas uzturam nedod.

2016.gada 28.decembrī tiesā saņemti atbildētāja /pers. B/ paskaidrojumi par prasības pieteikumu, kuros atbildētājs norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Atbilstoši minētā panta otrajai daļai pienākums par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. D/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka atbildētājs /pers. B/ ir /pers. D/, dzimusi /datums/, tēvs (lietas 10.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka ar Rīgas bāriņtiesas 2016.gada 21.septembra lēmums Nr.1-6/2118 nolemts nodibināt aizbildnību /pers. D/ un iecelt /pers. A/ par /pers. D/ aizbildni.

Saskaņā ar Civillikuma 252. pantu aizbildņi atvieto saviem aizbilstajiem vecākus.

Atbilstoši Civillikuma 254.pantam aizbildnim savs aizbilstamais visādi jāatbalsta un jāaizstāv.

Savukārt Bērnu tiesību aizsardzības likuma 35.panta trešā daļa noteic, ja ārpusģimenes aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti, ieceļot bērnam aizbildni, vecākiem ir pienākums maksāt aizbildnim uzturlīdzekļus bērnam nepieciešamajā apmērā, bet ne mazāk, kā noteikts normatīvajos aktos par minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai, ja vecāki uzturlīdzekļus nemaksā, aizbildnim ir pienākums nodrošināt, ka bērns saņem uzturlīdzekļus no saviem vecākiem. Lai to nodrošinātu, aizbildnim ir tiesības vērsties tiesā.

Lietā nav strīda par to, ka bērns /pers. D/ atrodas prasītājas /pers. A/ aizbildnībā. Prasītāja atvieto nepilngadīgās /pers. D/ vecākus, un tādēļ viņa ir ieguvusi likumīgas tiesības prasīt uzturlīdzekļus aizbilstamā uzturam no bērna tēva.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa noteic, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru" noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus – katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu, minimālā mēneša darba alga ar 2016.gada 1.janvāri noteikta 370,00 EUR apmērā. Tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no 2016.gada 1.janvāra līdz septiņu gadu vecumam ir 92,50 EUR mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma 111,00 EUR mēnesī.

Pamatojoties uz minēto, no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.decembrim, ieskaitot, Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu summa bērniem līdz 7 gadu vecumam bija 92,50 EUR mēnesī, bet pēc 7 gadu vecuma –111 EUR mēnesī katram bērnam.

Saskaņā ar 2016.gada 25.oktobra grozījumiem Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumos Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktā, minimālā mēneša darba alga ar 2017.gada 1.janvāri noteikta EUR 380 apmērā. Tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no 2016.gada 1.janvāra līdz septiņu gadu vecumam ir EUR 95,00 mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma EUR 114,00 mēnesī.

Kā redzams no prasības pieteikuma, tad prasītāja no atbildētāja uzturlīdzekļus lūgusi piedzīt Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu – 2016.gada 14.decembri, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

To, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, atzinis Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr. SKC- 556.

Pie apstākļiem, ka atbildētājs atzīst prasību, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi /pers. D/ uzturam 111 EUR mēnesī no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2016.gada 14.decembra līdz 2016.gada 31.decembrim ieskaitot, savukārt sākot ar 2017.gada 1.janvāri – 114 EUR mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi līdz bērna pilngadībai.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, uzturlīdzekļu prasības summa ir EUR 1368 (114,00 EUR x 12 mēneši), līdz ar ko, saskaņā ar minētā likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, valsts nodeva par prasību, kas valsts ienākumos piedzenama no atbildētāja, ir EUR 205,20.

Atbilstoši lietas materiāliem, kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā, kas valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja, ir 6,97 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1], 205. un 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam par laika posmu no 2016.gada 14.decembra līdz 2016.gada 31.decembrim 111,00 *euro* (viens simts vienpadsmit *euro*) ik mēnesi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2017.gada 1.janvāra ik mēnesi 114,00 EUR (viens simts četrpadsmit *euro*), bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 205,20 EUR (divi simts pieci *euro,* 20 centi), kas iemaksājama: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē lieta Nr. C31345216.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,97 EUR (seši *euro,* 97 centi), kas iemaksājami: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta Nr. C31345216.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei -10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Sprieduma, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu valsts labā, labprātīgas izpildes gadījumā, dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu, tiesas noteiktajā termiņā iesniegt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā, Baložu ielā 14, Rīgā.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2016.gada 6.martā.

Tiesnese I.Zelmene